

Laidiens: 04.12.2017., Nr. 240

Oficiālās publikācijas Nr.: 2017/240.4

Ministru kabineta noteikumi Nr. 676

Rīgā 2017. gada 14. novembrī (prot. Nr. 57 11. §)

Noteikumi par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"
12. panta 1.¹, 1.³, 1.⁴ un 4.² daļu un 13. panta pirmās daļas 1. punktu*

1. Noteikumi nosaka:

1.1. iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja (turpmāk – nodokļa maksātājs):

1.1.1. maksimālo gada neapliekamā minimuma apmēru;

1.1.2. gada apliekamā ienākuma apmēru, līdz kuram piemēro maksimālo gada neapliekamo minimumu;

1.1.3. gada apliekamā ienākuma apmēru, virs kura nepiemēro gada diferencēto neapliekamo minimumu;

1.2. formulu, kuru izmanto nodokļa maksātāja gada diferencētā neapliekamā minimuma aprēķināšanai;

1.3. gada diferencētā neapliekamā minimuma aprēķināšanas un piemērošanas kārtību par nepilnu taksācijas gadu;

1.4. kārtību, kādā tiek aprēķināts Valsts ieņēmumu dienesta prognozētā mēneša neapliekamā minimuma (turpmāk – prognozētais mēneša neapliekamais minimums) apmērs;

1.5. nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai saskaņā ar likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" (turpmāk – likums).

2. Nodokļa maksātāja gada apliekamajā ienākumā netiek ietverts ienākums gada diferencētā neapliekamā minimuma apmērā, kuru aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$\text{GDNM} = \text{GNM}_{\text{max}} - K \times (\text{AI} - \text{AI}_{\text{min}}), \text{ kur}$$

GDNM – gada diferencētais neapliekamais minimums;

GNM_{max} – maksimālais gada neapliekamais minimums;

K – koeficients, kuru aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$K = \text{GNM}_{\text{max}} / (\text{AI}_{\text{max}} - \text{AI}_{\text{min}});$$

AI – nodokļa maksātāja gada apliekamo ienākumu kopējais apmērs;

AI_{min} – gada apliekamā ienākuma apmērs, līdz kuram piemēro maksimālo gada neapliekamo minimumu;

$AI_{\max}$ – gada apliekamā ienākuma apmērs, virs kura nepiemēro gada diferencēto neapliekamo minimumu.

3. Gada diferencētā neapliekamā minimuma aprēķināšanai ir noteikti šādi lielumi:

3.1. maksimālais gada neapliekamais minimums:

3.1.1. 2018. gadā – 2400 *euro*;

3.1.2. 2019. gadā – 2760 *euro*;

3.1.3. no 2020. gada – 3000 *euro*;

3.2. gada apliekamā ienākuma apmērs, līdz kuram piemēro maksimālo gada neapliekamo minimumu – 5280 *euro*;

3.3. gada apliekamā ienākuma apmērs, virs kura nepiemēro gada diferencēto neapliekamo minimumu:

3.3.1. 2018. gadā – 12 000 *euro*;

3.3.2. 2019. gadā – 13 200 *euro*;

3.3.3. no 2020. gada – 14 400 *euro*;

3.4. koeficients:

3.4.1. 2018. gadā – 0,35714;

3.4.2. 2019. gadā – 0,34848;

3.4.3. no 2020. gada – 0,32895.

4. Nosakot nodokļa maksātāja gada diferencētā neapliekamā minimuma apmēru:

4.1. ņem vērā visus nodokļa maksātāja gada ienākumus (tai skaitā ienākumus, kas apliekami ar samazinātu nodokļa likmi);

4.2. neņem vērā likuma 9. pantā minētos neapliekamos ienākumus (izņemot likuma 9. panta pirmās daļas 2.¹ punktā minēto ienākumu), saimnieciskās darbības ieņēmumus, par kuriem maksā patentmaksu, un ienākumus periodā, par kuru nodokļa maksātājs maksā mikrouzņēmumu nodokli, saņem pensijas ienākumu vai ir citas personas apgādībā.

5. Ja, aprēķinot gada diferencēto neapliekamo minimumu atbilstoši šo noteikumu 2. punktam vai diferencēto neapliekamo minimumu atbilstoši šo noteikumu 14. punktam, rezultāts ir negatīvs skaitlis, piemērojot iedzīvotāju ienākuma nodokli rezumējošā kārtībā, gada diferencētais neapliekamais minimums (vai diferencētais neapliekamais minimums) ir 0.

6. Maksimālo gada neapliekamo minimumu piemēro, ja gada apliekamo ienākumu kopējais apmērs ir mazāks vai vienāds ar gada apliekamā ienākuma apmēru, līdz kuram piemēro maksimālo gada neapliekamo minimumu. Ja gada apliekamo ienākumu kopējais apmērs ir robežās no gada apliekamā ienākuma apmēra, līdz kuram piemēro maksimālo gada neapliekamo minimumu, līdz gada apliekamā ienākuma apmēram, virs kura nepiemēro gada diferencēto neapliekamo minimumu, gada diferencētais neapliekamais minimums, piemērojot šo noteikumu 2. punktā minēto formulu, pakāpeniski samazinās.

7. Gada diferencēto neapliekamo minimumu nodokļa maksātājam piemēro reizi gadā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju. Gada diferencētais neapliekamais minimums var atšķirties no taksācijas gada laikā piemērotās prognozēto mēneša neapliekamo minimumu summas. Ja minētie lielumi atšķiras, radusies starpība ietekmē (attiecīgi palielina vai samazina) maksājamā nodokļa apmēru.

8. Prognozētā mēneša neapliekamā minimuma apmēra aprēķinā Valsts ieņēmumu dienests izmanto šādu tā rīcībā esošu informāciju:

8.1. darba devēja ziņojumu;

8.2. sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa maksātāja ziņojumu;

8.3. taksācijas gadā deklarētos taksācijas perioda ienākumus no kapitāla pieauguma (deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma), aprēķinot prognozēto mēneša neapliekamo minimumu periodam no 1. augusta līdz 31. decembrim;

8.4. paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām, izņemot par ienākumiem, kas jau ir ietverti darba devēja ziņojumā, par pensijas ienākumu un neapliekamajiem ienākumiem.

9. Valsts ieņēmumu dienests, piemērojot šo noteikumu 8.4. apakšpunktu, uz ienākuma gūšanas periodu attiecina ienākumu, kas norādīts paziņojumā par fiziskajai personai izmaksātajām summām, ja tas nav ietverts darba devēja ziņojumā. Ja paziņojuma par fiziskajai personai izmaksātajām summām taksācijas periods ir gads, no attiecīgajā paziņojumā norādītā ienākuma aprēķina vienu ceturto daļu (aprēķinā AI periodam no 1. janvāra līdz 31. jūlijam) vai vienu divpadsmito daļu (aprēķinā AI periodam no 1. augusta līdz 31. decembrim).

10. Prognozētā mēneša neapliekamā minimuma aprēķinā tiek ņemta vērā informācija par tiem periodiem, kuros fiziskā persona ir bijusi nodarbināta mikrouzņēmumā, bijusi citas personas apgādībā vai fiziskai personai piešķirta pensija. Informācija par ienākumiem pirms rezidenta statusa iegūšanas netiek izmantota.

11. Prognozēto mēneša neapliekamo minimumu periodam no 1. janvāra līdz 31. jūlijam aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$PMNM = (GNM_{\max} - K \times (AI_{\text{mvid}} \times 12 - AI_{\min}))/12, \text{ kur}$$

PMNM – prognozētais mēneša neapliekamais minimums;

$GNM_{\max}$ – maksimālais gada neapliekamais minimums gadam, kuram tiek veikts PMNM aprēķins;

K – koeficients, kuru aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$K = GNM_{\max} / (AI_{\max} - AI_{\min}) \text{ gadam, kuram tiek veikts PMNM aprēķins, kur:}$$

$AI_{\max}$ – apliekamā ienākuma apmērs, virs kura nepiemēro gada diferencēto neapliekamo minimumu, gadam, kuram tiek veikts PMNM aprēķins;

$AI_{\min}$ – apliekamā ienākuma apmērs, līdz kuram piemēro maksimālo gada neapliekamo minimumu, gadam, kuram tiek veikts PMNM aprēķins;

AI_{mvid} – nodokļa maksātāja periodā IP(t) gūto apliekamo ienākumu vidējā mēneša ienākumu summa.

IP(t) – periods, kurā tiek uzskaitīti nodokļa maksātāja ienākumi PMNM aprēķinam (nosakot no 1. janvāra līdz 31. jūlijam piemērojamo PMNM, tas ir periods no pirms pirmstaksācijas gada 1. oktobra līdz pirmstaksācijas gada 30. septembrim, bet, nosakot no 1. augusta līdz 31. decembrim piemērojamo PMNM, tas ir periods no pirmstaksācijas gada 1. decembra līdz taksācijas gada 31. maijam).

AI_{mvid} aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$AI_{\text{mvid}} = AI / IP(m), \text{ kur}$$

AI – nodokļa maksātāja periodā IP(m) gūto apliekamo ienākumu kopējais apmērs;

IP(m) – mēnešu skaits periodā IP(t), kuros ir gūts ienākums.

12. Nosakot prognozēto mēneša neapliekamo minimumu periodam no 1. augusta līdz 31. decembrim:

12.1. aprēķina prognozētā mēneša neapliekamā minimuma kopējo gada apmēru no nodokļa maksātāja ienākumiem par periodu no pirmstaksācijas gada 1. decembra līdz taksācijas gada 31. maijam, aprēķinam izmantojot šo noteikumu 11. punktā minēto formulu, un iegūto rezultātu reizina ar 12;

12.2. aprēķina prognozētā mēneša neapliekamā minimuma kopējo apmēru periodā no 1. janvāra līdz 31. jūlijam;

12.3. salīdzina šo noteikumu 12.1. un 12.2. apakšpunktā iegūtos rādītājus un veic šo noteikumu 13. punktā noteikto korekciju.

13. Korekcija periodam no 1. augusta līdz 31. decembrim tiek veikta šādi:

13.1. ja saskaņā ar šo noteikumu 12.2. apakšpunktu aprēķinātais lielums ir lielāks par saskaņā ar šo noteikumu 12.1. apakšpunktu aprēķināto lielumu vai vienāds ar to, prognozētais mēneša neapliekamais minimums periodam no 1. augusta līdz 31. decembrim ir 0 (šo noteikumu pielikuma 1. piemērs);

13.2. ja saskaņā ar šo noteikumu 12.2. apakšpunktu aprēķinātais lielums ir mazāks par saskaņā ar šo noteikumu 12.1. apakšpunktu aprēķināto lielumu, šo lielumu starpība tiek sadalīta izmantošanai periodam no 1. augusta līdz 31. decembrim (šo noteikumu pielikuma 2. un 3. piemērs).

14. Ja nodokļa maksātājam neapliekamais minimums ir piemērojams par nepilnu gadu, diferencēto neapliekamo minimumu piemēro proporcionāli periodam, par kuru saskaņā ar likumu neapliekamais minimums ir piemērojams (šo noteikumu pielikuma 4. piemērs). Diferencēto neapliekamo minimumu par nepilnu gadu aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$DNM = GNM_{\max} / 12 \times n - K \times (AI - AI_{\min} / 12 \times n), \text{ kur}$$

DNM – diferencētais neapliekamais minimums nepilnam taksācijas gadam;

n – mēnešu skaits, par kuru piemēro diferencēto neapliekamo minimumu.

15. Ja šo noteikumu 14. punktā minētais diferencētā neapliekamā minimuma piemērošanas periods ietver nepilnu mēnesi, tad diferencēto neapliekamo minimumu piemēro proporcionāli periodam, kas izteikts gan pilnos mēnešos, gan dienās (šo noteikumu pielikuma 5. piemērs).

16. Aprēķinot šo noteikumu 14. un 15. punktā minēto diferencēto neapliekamo minimumu par nepilnu gadu, nodokļa maksātāja kopējos ienākumus nosaka šādi:

16.1. ienākumus, par kuriem maksā algas nodokli, ņem vērā par to taksācijas gada periodu, par kuru aprēķina diferencēto neapliekamo minimumu;

16.2. pensiju, kurai tiek piemērots likuma 12. panta piektajā daļā noteiktais neapliekamais minimums, neņem vērā;

16.3. pārējos šo noteikumu 4. punktā minētos taksācijas gada laikā gūtos ienākumus ņem vērā proporcionāli periodam, par kuru aprēķina diferencēto neapliekamo minimumu (šo noteikumu pielikuma 6. piemērs).

17. Likuma 13. panta pirmās daļas 1. punktā minētais iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu ir:

17.1. 2018. gadā – 200 *euro* mēnesī;

17.2. 2019. gadā – 230 *euro* mēnesī;